

HE 21/2023 vp

**Ehdotetun sääntelyn välttämättömyydestä,
tarkoituksenmukaisuudesta ja liikkumavarasta
suhteessa YVA-direktiiviin**

Seija Rantakallio
Ympäristöneuvos
Ympäristöministeriö

YVA-direktiivin rikkomusmenettely

- Suomi on toimittanut komissiolle 24.3.2020 vastauksen, jossa se on ilmoittanut tarkistavansa kansallista lainsäädäntöä kaasuputkien ja voimajohtojen YVA-velvoitteiden osalta seuraavasti: YVA-direktiivin 7 artiklan 2 kohta, 8 a artiklan 1 ja 4 kohdat, 9 artiklan 1 kohta, 10 a artikla sekä 11 artiklan 1 kohta.
- 9 artiklan 1 kohtaa koskeva täytäntöönpanon täydennys koskien lunastusluvan tiedottamista yleisölle on tehty lunastuslain muuttamisesta annetun lain (762/2022) 10 a §:ssä
- 11 artiklan 1 kohta esitettiin täydennettäväksi, mutta vastaava ministeriö on myöhemmässä tarkastelussa katsonut nykyisen säännöksen riittäväksi ja esityksessä esitetään pysytettäväksi lunastuslupalain 5 §:n säännökset järjestöjen muutoksenhakuoikeudesta, joita oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 7 §:n muutoksenhakua koskevien yleissäännösten ei voida katsoa kattavan

YVA-direktiivin lupaa koskevat velvoitteet pähkinäkuoressa

Ympäristövaikutukset arvioidaan ennakkollisesti YVA-menettelyssä

niissä hankkeissa, joilla
todennäköisesti on merkittäviä
ympäristövaikutuksia

- HE 21/2023 sähkölinjat,
kaasun, öljyn ja kemikaalien
siirtoputket ("kaasuputket ja
voimajohdot")

YVA-menettelyä
edellyttävät hankkeet
pitää alistaa
lupamenettelyyn

Luvassa pitää huomioida

- YVA-selostus
- Siitä annetut lausunnot
ja mielipiteet
- YVA-
yhteysviranomaisen
perusteltu päätelmä
merkittävistä
ympäristövaikutuksista

Jos hankkeella on merkittäviä
haitallisia ympäristövaikutuksia,
niitä pitää voida lupaehdoilla

- lieventää tai poistaa
- seurata

Lieventämis- ja poistamistoimia
pitää valvoa

Direktiivin mukaisesti annettujen
kansallisten säännösten
rikkomiseen sovellettavista
seuraamuksista on säädettävä

Lunastuslupalaki

–sähköjohtojen ja siirtoputkien lupalaki YVA-menettelyä edellyttävissä hankkeissa

- **Lakiehdotuksen 2 ja 3 §:llä varmistetaan se, että sähköjohdot ja siirtoputket tulevat alistetuksi lupamenettelyyn YVA-direktiivin edellyttämällä tavalla**
 - Ehdotetut muutokset ovat välttämättömiä YVA-direktiivin 2 artiklan 1 kohdan riittävän täytäntöönpanon kannalta eikä asiassa ole kansallista liikkumavaraa suhteessa direktiivin velvoitteisiin
 - Mikäli muutoksia ei tehtäisi lunastuslupalakiin, pitäisi vastaavat säännökset lisätä lunastuslakiin tai säätää erillinen laki kaasuputkien ja voimajohtojen lupamenettelylle.
- **Lakiehdotuksen 3 §:ssä ehdotetaan säädettäväksi viittaus YVA-lain 29 a §:ään, jossa säädetään lupaviranomaisen velvollisuudesta toimittaa lupahakemus ja lupapäätös sekä näitä koskevat käännökset toiselle valtiolle toimitettavaksi sellaisissa hankkeissa, joilla on ollut valtioiden rajat ylittäviä ympäristövaikutuksia**
 - ehdotetut muutokset ovat välttämättömiä YVA-direktiivin 7 artiklan 2 kohdan riittävän täytäntöönpanon kannalta eikä asiassa ole kansallista liikkumavaraa suhteessa direktiivin velvoitteisiin
 - YVA-direktiivin lisäksi Suomea sitoo asiassa Espoon sopimus valtioiden rajat ylittävistä ympäristövaikutuksista

- **Lakiehdotuksen 4 §:n 3 momentilla ehdotetaan säädettäväksi lunastuslupapäätöksessä annettavista lupaehdoista, joiden tarkoituksena on rajoittaa hankkeesta aiheutuvia haitallisia vaikutuksia sekä määrätä hankkeen vaikutusten tarkkailemisesta**
 - ehdotetut muutokset ovat välttämättömiä
 - YVA-direktiivin 8 a artiklan 1 b kohdan täytäntöönpanon kannalta liikkumavaraa on siinä, että direktiivi rajaa vaikutusten lieventämistoimet ja seurannan merkittävästi haitallisiin ympäristövaikutuksiin
 - YVA-direktiivi on ns. vähimmäisdirektiivi (minimidirektiivi), joten siinä säädetään kansallisesti noudatettavasta vähimmäistasosta, jolloin pidemmälle menevä kansallinen sääntely on mahdollista

- **Lakiehdotuksen 4 a §:ssä velvoitettaisiin elinkeino- liikenne-, ja ympäristökeskus valvomaan lupaehtojen noudattamista**

- YVA-direktiivin 8 a artiklan 4 kohta edellyttää, että lupaan liittyviä ympäristövaikutusten lieventämis- ja poistamistoimien toteuttamista pitää valvoa
- ehdotettu muutos on välttämätön ja valittu kansallinen ratkaisu on tarkoituksenmukainen eikä ehdotetussa säännöksessä ole kansallista liikkumavaraa suhteessa YVA-direktiivin velvoitteisiin

- **Lakiehdotuksen 4 a §:n 3 ja 4 momentissa säädettäisiin niistä seuraamuksista, joita lain tai sen nojalla annettujen määräysten noudattamatta jättämisestä seuraa**

- YVA-direktiivin 10 a artiklan mukaan on säädettävä seuraamuksista, mikäli direktiivin velvoitteita ei noudateta
- täytäntöönpanon tapa on jätetty kansallisesti päätettäväksi
- ehdotettu muutos ovat välttämätön ja valittu säätämistapa täyttää direktiivin 10 a artiklan vaatimuksen

